

obce podle zák. č. 16/1920 Sb. z. a n. Podle § 6 řeč. zák. jest k tomuto potřebí jednak, aby byla vypsána veřejná soutěž a aby byla provedena volba hlasovacími lístky podle § 48 českého obecního zřízení (srv. rozh. č. 12769, 7477, 4518 Sb. n. s.), jednak by šlo o služby, které podle § 2 uved. zák. mají býti konány zřizenci trvale ustanovenými. Na souzený případ se nehodí rozhodnutí č. 13428 Sb. n. s., jehož se dovolávají nižší soudy. Které služby ve správě obce a obecních podniků mají býti konány zřizenci trvale ustanovenými a jakých zvláštních způsobilostí jest pro jednotlivá místa zřízenecká třeba, o tom se usnáší podle § 2, odst. 1, řeč. zák. obecní zastupitelstvo, avšak v odst. 2 tohoto předpisu bylo ustanoveno, že toto usnesení obecního zastupitelstva se má státi do 3 měsíců ode dne, kdy byl tento zákon vyhlášen, t. j. do dne 12. dubna 1920, a neučiní-li tak obecní zastupitelstvo do uvedené lhůty, že o tom rozhodne s konečnou platností nadřízený samosprávný úřad. Jestliže vzniknou později nové obory služby, vyžadující ustanovení trvalých zřízenců, rozhodne i tu podle odst. 3 § 2 obdobně nadřízený samosprávný úřad (srv. rozh. č. 12687 Sb. n. s.). Odvolací soud se však otázkou vypsání soutěže a systemisace neobíral a otázky ty se stranami neprobral (§ 182 c. ř. s.). Nelze proto ještě spolehlivě odpověděti na otázku, zda žalobce byl trvalým zřízencem žalované obce podle zákona č. 16/1920 Sb. z. a n. a zda bylo předpokladem rozvázání služebního poměru provedení disciplinárního řízení a usnesení disciplinární komise podle druhého odstavce § 8 vl. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n., či zda jest je pokládati za zřízence smluvního (srv. rozh. č. 13687 Sb. n. s.). Na odvolacím soudě bude, aby se otázkou soutěže a systemisace obíral a zejména zjistil, zda šlo o místo strážníka již dříve systemisované, a za jakých okolností, či o nově systemisované (v roce 1921), jež by ovšem vyžadovalo schválení nadřízeným úřadem. Věc tudíž není zralá k rozhodnutí.

Čís. 15893.

Chtějí-li strany dosáhnouti, aby spor byl projednán ve zvláštním řízení pro pracovní soudy, jsou povinny učiniti prohlášení podle druhého odstavce čl. IX zák. č. 161/1936 Sb. z. a n., třebas byl spor před soudem jednacím podle § 42 zák. o prac. soudu zahájen před účinností řeč. zák., konalo-li se další ústní jednání již za účinností uved. zákona a jednáno-li hledíc k změně v osobě soudce podle § 412 c. ř. s. znova.

Rozh. ze dne 4. března 1937, Rv I 280/37.)

Prvé ústní jednání před soudem jednajícím o žalobě podle § 42 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. se konalo dne 17. července 1936, bylo však odročeno na 12. srpen 1936 po případě 16. září 1936 a pro změnu v osobě soudce provedeno znova podle § 412 c. ř. s. Prvý soud žalobu pro tentokrát zamítl. Odvolací soud rozhodl o odvolání, potvrdiv první rozsudek, v senátě složeném podle § 32 zák. o prac. soud.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu s řízením jemu předcházejícím, počínajíc ústním odvolacím jednáním pro zmatečnost, a uložil odvolacímu soudu, aby o odvolání rozhodl v senátě složeném podle předpisu § 7 j. n.

Důvody:

Podle čl. IX zákona č. 161/1136 Sb. z. a n. jsou ve sporech projednávaných u okresních soudů, jednajících podle § 42 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n., strany povinny před tím, nežli se pustí do jednání o věci hlavní, prohlásiti se o tom, zda mají za to, že jde o spor pracovní, který třeba projednávatí podle ustanovení zákona č. 131/1931 Sb. z. a n., a neučiní-li strany takové prohlášení, jest spor projednávatí podle ustanovení civilního řádu soudního, platných pro řádné soudy. Zákon č. 161/1936 Sb. z. a n. nabyl účinnosti dnem 1. srpna 1936 a v jeho čl. XI nebyla účinnost zákona v příčině pracovních sporů ve smyslu čl. IX omezena na rozepře, u nichž žaloba byla podána nebo spor byl zahájen před 1. srpnem 1936. Z toho ve spojitosti s tím, že čl. XI řeč. zák. má v jiných směrech přechodná ustanovení, kdežto podobných ustanovení není v příčině pracovních sporů zahájených u okresních soudů, které jednají podle § 42 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. na místě pracovních soudů, je zřejmé, že nové předpisy čl. XI dotčeného zákona se týkají i sporů zahájených již přede dnem účinnosti zákona (t. j. před 1. srpnem 1936), bylo-li stranám jen možno, aby vyhověly novému předpisu, t. j. aby mohly po účinnosti zákona č. 161/1936 Sb. z. a n. ještě před tím, nežli se pustily do jednání o věci hlavní, prohlásiti, že mají za to, že jde o spor pracovní, který třeba projednávatí podle ustanovení zákona o pracovních soudech. V souzené věci měly strany možnost učiniti takový projev, neboť první ústní jednání se konalo sice dne 17. července 1936, avšak bylo odročeno na 12. srpna 1936, a ježto se právní zástupce žalobce k tomuto roku pro vadnost doručení nedostavil, na 16. září 1936. Jak při stání dne 12. srpna 1936, tak dne 16. září 1936 nastala změna v osobě soudce a proto musilo býti podle § 412 c. ř. s. ústní líčení provedeno před novým soudem znova. Ústní jednání před novým soudcem konané (§ 412 c. ř. s.) je novým jednáním a nikoli jen pokračováním dřívějšího jednání, což by se přičilo požadavkům ústnosti a bezprostřednosti řízení. Nezáleží na tom, že toto nové jednání je poněkud ulehčeno z důvodu procesní ekonomie, aby totiž nebyla zmařena dosavadní procesní činnost stran a její výsledek (§ 412, odst. 2, c. ř. s. v doslovu zák. č. 161/1936 Sb. z. a n.). Co se týká prohlášení stran, zavedeného teprve zákonem č. 161/1931 Sb. z. a n., nemá význam, že strany takové prohlášení v řízení před dřívějším soudcem neučinily a ani učiniti nemohly, ježto podle dřívějšího zákona takového prohlášení nebylo třeba a nemělo žádné závažnosti. Rozhodující je jen, že v době, kdy bylo konáno jednání před novým soudcem a bylo podle předpisu § 412 c. ř. s. jednati »znova«, bylo již v platnosti ustanovení o nutnosti prohlášení, týkajícího se povahy sporné věci, a strany mohly se tedy před novým soudcem prohlásiti ve smyslu třetího odstavce čl. XI zák. č. 161/1931 Sb. z. a n. a musily tak učiniti, chtěly-li dosáhnouti, aby byl spor projednán ve

zvláštním řízení pro pracovní soudy platném. Ježto v souzené věci strany se tak neprohlásily, byl spor prvním soudem správně projednán podle ustanovení civilního řádu soudního, což vychází z toho, že první soud neučinil prohlášení ve smyslu pátého odstavce čl. XI dotčeného zákona a ani v rozsudku se o tom nezmínil, že rozsudek vydává ve zvláštním soudnictví o pracovních soudech. Odvolací soud měl tudíž o odvolání jednati a rozhodnouti v senátě sestaveném podle § 7 j. n. a nikoli v senátě složeném podle § 32 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n.

Čís. 15894.

Pořad práva pro nárok smluvního úředníka obce na náhradu škody vzniklé mu tím, že nebyl obcí přihlášen k pensijnímu pojištění; předpis § 40 zák. č. 443/1919 Sb. z. a n. tu neplatí.

(Rozh. ze dne 4. března 1937, R II 82/37.)

Srv. Úr. sb. č. 2915.

Žalobce přednesl, že byl ve službách žalované obce a konal práce, podle jejichž povahy podléhal pojistné povinnosti podle zákonů o pensijním pojištění, že však žalovanou obcí nebyl k tomuto pojištění přihlášen a že pro toto opominutí žalované obce nedostal důchod, který by mu jinak byl náležel. Domáhá se proto na žalované obci náhrady škody, vzešlé mu z uvedeného opominutí. První soud k námitce žalované odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva. Rekursní soud námitku nepřípustnosti pořadu práva zamítl a uložil prvému soudu, aby rozhodl o žalobě věcně.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalobce se podle svého přednesu domáhá na žalované obci soukromoprávního nároku na náhradu škody podle XXX. hlavy obecného zákoníka občanského, opíraje jej o porušení povinnosti, uložené prý žalované obcí zákonem, kterým jsou — hledíc k tvrzením žaloby o trvání služeb žalobcových u žalované obce — ustanovení § 73 zákona č. 89/1920 Sb. z. a n. a § 5 zákona č. 26/1929 Sb. z. a n., jež ukládají zaměstnavateli povinnost přihlásiti zaměstnance k pensijnímu pojištění, jsou-li v jeho pracovním poměru splněny předpoklady ustanovení § 1 řečených zákonných ustanovení. Spory o tyto nároky na náhradu škody patří na pořad práva, jak nejvyšší soud stále rozhoduje, takže stačí v té příčině pro stručnost odkázati k rozhodnutím č. 9880, 11031, 12894 Sb. n. s. Ježto žalobce jest pokládati za smluvního zaměstnance žalované městské obce, a ustanovení zákonů č. 89/1920 Sb. z. a n. a č. 26/1929 Sb. z. a n. nemají pro uplatnění nároků těchto zaměstnanců na náhradu škody, vzniklé jim z opominutí přihlášky k pensijnímu pojištění, žádné výjimky